

**Raport de evaluare nr. 9 din 2 septembrie 2025
cu privire la Sergiu RUSSU, adjunct al Procurorului General,
subiect al evaluării în temeiul Legii nr. 252/2023**

Completul de evaluare A („Completul”) al Comisiei de evaluare a procurorilor („Comisia”), instituită prin Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea unor acte normative („Legea nr. 252/2023”), exercitându-și atribuțiile prevăzute de aceeași Lege, a deliberat la data de 22 iulie 2025 și 2 septembrie 2025.

Membrii care au participat la aprobarea raportului de evaluare au fost:

*Nadejda HRIPTIEVSCHI
Christopher LEHMANN
Saskia de VRIES*

În baza activității de colectare și cercetare a informațiilor, precum și a deliberărilor ulterioare, Completul a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport vizează subiectul evaluării Sergiu RUSSU, adjunct al Procurorului General.
2. Completul a evaluat subiectul evaluării („subiectul”) în conformitate cu procedura și criteriile reglementate de Legea nr. 252/2023, precum și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare a procurorilor („Regulamentul Comisiei”), aprobat de Comisie în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 252/2023.
3. Completul, în unanimitate, a conchis că Sergiu RUSSU corespunde criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Sergiu RUSSU a fost numit în funcția de procuror stagiar pe 10 mai 2006. Pe 15 mai 2007, el a fost numit în funcția de procuror în Procuratura raionului Dubăsari. El a devenit adjunct al procurorului raionului Dubăsari pe 6 august 2009. Pe 8 aprilie 2015, Sergiu RUSSU a fost numit în funcția de procuror al raionului Dubăsari. Pe 1 august 2017, el a fost numit în funcția de procuror-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane în cadrul Procuraturii Generale. Începând cu 18 iunie 2024, el este adjunctul Procurorului General.

III. Criteriile de evaluare

5. În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.

6. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia a stabilit că:
- a) în ultimii 5 ani, subiectul a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă subiectul a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.
 - b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.
7. Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:
- a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.
8. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii pe economie este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii pe economie este de 58.500 MDL.
9. Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 permite Comisiei să verifice, în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii subiectului.
10. Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
11. Art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3), se țin cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru Comisie. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către Comisie, cu excepția hotărârilor pe care Comisia le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.

12. În aplicarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare expresia însoțitoare „determinată de faptul că”. Această expresie sugerează că Comisia trebuie să identifice ca „fapt” că a avut loc conduita specificată.
13. Referitor la standardul „dubiilor serioase” în contextul exercițiului de evaluare extraordinară („vetting”), Curtea Constituțională a menționat, cu referire la hotărârile sale anterioare, că definirea standardelor de probă implică inevitabil utilizarea unor texte flexibile. De asemenea, Curtea a relevat că Consiliul Superior al Procurorilor poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntreținerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).
14. Comisia reține că Comisia de la Veneția a subliniat faptul că, într-un „sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli, pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de a evalua negativ titularul unei funcții actuale trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale” (Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011-e, pct. 10; Opinia comună din 14 martie 2023, CDL-AD(2023)005, pct. 69).
15. Inversarea sarcinii probei către subiect, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată acceptabilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului („CtEDO”), chiar și în cazul evaluării judecătorilor în funcție, care își pot pierde funcția sau pot fi sancționați ca urmare a evaluării. În cauza *Xhoxhaj c. Albaniei*, nr. 15227/19, 31 mai 2021, § 352, Curtea a notat că „nu este în sine arbitrar, în sensul laturii ‘civile’ a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să treacă către reclamant în cadrul procedurii de verificare a integrității, după ce Comisia Independentă de Calificare (CIC) a făcut publice concluziile preliminare rezultate în urma anchetei și a oferit acces la probele din dosar” (confirmat pentru evaluarea procurorilor în cauza *Sevdari c. Albaniei*, nr. 40662/19, 13 decembrie 2022, § 130).
16. Odată ce Comisia constată existența unor dubii justificate, bazate pe fapte concrete care ar putea duce la nepromovarea evaluării, subiectului i se va oferi posibilitatea de a se opune acestor constatări și de a prezenta argumente în apărarea sa, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate pe parcursul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

17. Sergiu RUSSU a fost inclus pe lista subiecților remisă în adresa Comisiei de către Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”) la data de 14 iunie 2024, în vederea evaluării, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.
18. Subiectul a fost evaluat în temeiul art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 252/2023.

19. La data de 9 iulie 2024, Comisia a notificat subiectul cu privire la inițierea procedurii de evaluare și i-a solicitat completarea și transmiterea declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani („declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate ce activează în sistemul judiciar, al procuraturii sau în serviciul public, precum și a unui chestionar cu privire la integritatea etică, în termen de 20 de zile, conform art. 25 alin. (3) din Regulamentul Comisiei, în concordanță cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a transmis declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul cu privire la integritatea etică, completate, în termenul stabilit, la data de 29 iulie 2024.
20. Conform art. 15 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și art. 17 din Regulamentul Comisiei, prezentul dosar de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A.
21. La data de 24 decembrie 2024, Comisia a notificat subiectul prin e-mail că dosarul său de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A, având ca membri pe Nadejda HRIPTIEVSCHI, Christopher LEHMANN, și Saskia de VRIES. Subiectul a fost informat că poate solicita, în scris și în cel mai scurt timp posibil, recuzarea membrilor de la evaluarea dosarului său.
22. Deoarece legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Completul a evaluat conformitatea cu aceste criterii pentru ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea criteriilor financiare a inclus perioadele 2012–2023 (*avere nejustificată*) și 2014–2023 (*iregularități fiscale*). Perioada de evaluare pentru criteriul de integritate etică acoperă ultimii cinci sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.
23. În ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectului îi revenea obligația de a depune declarații atât în temeiul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale („Legea nr. 133/2016”), cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere („Legea nr. 1264/2002”).
24. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Aceste surse au inclus, în general, Procuratura Generală („PG”), procuraturile specializate, Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”), Autoritatea Națională de Integritate („ANI”), Centrul Național Anticorupție („CNA”), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor („SPCSB”), Ministerul Afacerilor Interne („MAI”), Serviciul Vamal („SV”), Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră („IGPF”), Casa Națională de Asigurări Sociale („CNAS”), Agenția Servicii Publice („ASP”), Agentul Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, bănci, instituții financiare etc. De asemenea, au fost solicitate și, acolo unde a fost cazul obținute, informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație. Toate informațiile primite au fost atent verificate din punct de vedere al exactității și relevanței.
25. În măsura în care în declarația pentru ultimii cinci ani și în chestionarul privind integritatea etică ale subiectului, precum și în informațiile acumulate, au fost identificate chestiuni care prezentau neclarități, acestea au fost abordate prin întrebările scrise adresate subiectului.

26. La data de 24 decembrie 2024, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 2 ianuarie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „prima rundă de întrebări”). La data de 21 ianuarie 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 28 ianuarie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a doua rundă de întrebări”). La data de 19 mai 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 26 mai 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a treia rundă de întrebări”). La data de 29 mai 2025, Completul i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la data de 6 iunie 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „a patra rundă de întrebări”) Subiectul a furnizat răspunsurile și documentele în termenele stabilite pentru toate patru runde de întrebări.
27. La data de 11 iulie 2025, Completul a notificat subiectul că, în urma evaluării, nu a identificat aspecte care ar genera dubii privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate etică și financiară, și l-a invitat să participe la o audiere publică la data de 22 iulie 2025. Subiectului i s-a adus la cunoștință că poate solicita acces la materialele evaluării.
28. La solicitarea subiectului, la data de 14 iulie 2025, i s-a acordat acces la materialele de evaluare, conform art. 16 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 252/2023.
29. La data de 22 iulie 2025, subiectul a participat la audierea publică în fața Completului.
30. La audiere, subiectul a reafirmat exactitatea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul privind integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile furnizate anterior la solicitările Comisiei.

V. Analiza

31. În această secțiune sunt prezentate faptele relevante și temeiurile care au stat la baza concluziei Completului.
32. Pe baza informațiilor acumulate, Completul a analizat și i-a solicitat subiectului clarificări suplimentare cu privire la următorul aspect: un potențial dezechilibru între venituri și cheltuieli pentru anii 2016–2017 și 2021–2022.
33. Acest aspect a fost clarificat înainte de audiere și, prin urmare, nu a fost discutat în cadrul acesteia.
34. Anexa la Regulamentul Comisiei stabilește formula de calcul al averii nejustificate. Conform art. 3 alin. (1) din Anexa la Regulamentul Comisiei, pentru fiecare calcul se definește o perioadă, anul fiscal fiind perioada implicită.
35. În cadrul celui de-a treia runde de întrebări, subiectul a fost întrebat despre cuantumul economiilor în numerar pe care el și/sau membrii familiei sale le dețineau la sfârșitul fiecărui an (fiscal) din perioada 2016–2023. În răspunsurile sale, acesta a menționat următoarele sume: 2016 – 500 EUR și 10.000 MDL; 2017 – 12.000 EUR; 2018 – 4.500 EUR; 2019 – 5.050 EUR; 2020 – 10.800 EUR; 2021 – 21.400 EUR și 4.050 USD; 2022 – 26.300 EUR și 21.650 USD; 2023 – 40.900 EUR și 31.950 USD.

36. Ținând cont de aceste sume, Completul a constatat un potențial dezechilibru între venituri și cheltuieli pentru următorii ani: 2016 (–10.759 MDL), 2017 (–103.970 MDL), 2021 (–144.495 MDL) și 2022 (–207.926 MDL). Subiectului i-a fost prezentată această informație și i s-au solicitat explicații în cadrul celei de-a patra runde de întrebări.
37. În răspunsul său, subiectul a explicat că, în decembrie 2016, a vândut patru anvelope de la un automobil pe care îl deținuse anterior, unui vecin, pentru prețul de 500 EUR (aprox. 10.745 MDL). Subiectul a oferit mai multe detalii despre tranzacție și a menționat că, din neatenție, a omis să declare acest venit în declarația sa anuală pentru anul 2016. Completul consideră că explicațiile subiectului în această privință sunt plauzibile. Prin urmare, problema potențialului dezechilibru între venituri și cheltuieli pentru anul 2016 a fost atenuată.
38. În ceea ce privește potențialul dezechilibru între venituri și cheltuieli pentru anii 2017, 2021 și 2022, subiectul a clarificat că gospodăria sa deținea economiile în numerar pentru anii 2017, 2021 și 2022 la momentul depunerii declarațiilor anuale de avere și interese personale la ANI („declarațiile anuale”) – în jurul lunii martie a anului următor. Subiectul a menționat, de asemenea, că obișnuia să retragă bani din conturile bancare înainte de depunerea declarației anuale, iar ulterior declara aceste economii în numerar în declarația sa.
39. Completul reține că sumele reprezentând economii în numerar menționate de subiect la alin. 35, deținute de gospodăria sa în perioada 2016-2023 la sfârșitul fiecărui an, au fost într-adevăr incluse în declarațiile anuale ale subiectului pentru anii 2016-2023, unde, potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, urmau a fi declarate economiile în numerar la data depunerii declarațiilor anuale. Completul a stabilit că subiectul nu a efectuat depuneri de numerar și nu a realizat achiziții semnificative pentru care sursa mijloacelor bănești să fie necunoscută Completului sau care să nu corespundă valorii de piață.
40. În baza circumstanțelor de mai sus, precum și a practicii observate a subiectului de a retrage mijloace bănești din conturile bancare în primele luni ale anului, Completul va aplica formula prevăzută în Anexa la Regulamentul Comisiei, prin deducerea acestor sume retrase din cele incluse în declarațiile anuale ale subiectului:

	Economii în numerar incluse în declarația anuală			Mijloace bănești retrase din conturile bancare în perioada 1 ianuarie – data depunerii declarației anuale			Economii în numerar la sfârșitul anului = (economii în numerar la data declarației) – (suma mijloacelor bănești retrase din conturile bancare între 31 decembrie și 31 martie).			Sold la sfârșit de an
An	MDL	EUR	USD	MDL	EUR	USD	MDL	EUR	USD	MDL
2017		12.000		69.950	9.500	-	0	0	0	+93.921
2018				52.600			0	0	0	+235.613
2019				59.390	1.100	500	0	4.500	0	+166.133
2020		10.800		54.600	268	272				-10.852

2021		21.400	4.050	164.000	700	1.200	0	12.864	2.850	-9.232
2022		26.300	21.650	146.000	2.500	18.000	0	16.464	3.650	+128.110
2023		40.900	31.950	212.600	2.000	4.400	0	28.079	27.550	+145.434

41. În consecință, Completul reține un dezechilibru între venituri și cheltuieli doar pentru anii 2020 (-10.852 MDL) și 2021 (-9.232 MDL), care este mult sub pragul de 234.000 MDL stabilit de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. De asemenea, acest fapt conduce Completul la concluzia că eroarea subiectului privind cuantumul economiilor în numerar deținute de gospodăria sa în perioada 2016-2023 la sfârșitul fiecărui an nu a fost făcută cu rea-credință.

42. Completul a conchis în unanimitate că nu are dubii serioase privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate financiară și etică prevăzute de art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 252/2023.

VI. Concluzie

43. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Completul propune ca Sergiu RUSSU să promoveze evaluarea externă, desfășurată conform criteriilor stabilite în art. 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicare

44. Conform art. 17 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare va fi transmis prin e-mail subiectului și CSP în termen de trei zile de la aprobarea sa, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația privind rezultatul evaluării.

45. În baza art. 17 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, Comisia va transmite CSP, în termen de trei zile de la aprobarea raportului de evaluare, o copie pe suport de hârtie a raportului de evaluare, împreună cu o copie electronică a dosarului de evaluare al subiectului.

46. În conformitate cu art. 17 alin. (8) din Legea nr. 252/2023, raportul de evaluare va fi publicat integral pe pagina web oficială a Comisiei, cu măsurile corespunzătoare pentru protejarea vieții private a subiectului și ale altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea termenului pentru contestarea deciziei CSP (în temeiul art. 18 alin. (3) lit. a) și c) din Legea nr. 252/2023) sau de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție (în temeiul art. 19 alin. (5) pct. 1) și 2) lit. c) din Legea nr. 252/2023).

47. În temeiul art. 17 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare a fost aprobat în unanimitate de către completul de evaluare la data de 2 septembrie 2025 și a fost semnat de Președintele Comisiei.

48. Întocmit în limbile engleză și română.

Semnătura:

Christopher LEHMANN

Președinte

Comisia de evaluare a procurorilor